

امیرعباس ستایشگر دبیر اجرایی سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر در گفت و گو با «ایران»: باید نگاه کلان به جشنواره موسیقی فجر داشته باشیم

امیرعباس ستایشگر از جمله مدیرانی است که از بدنه هنر انتخاب شده و طی چند سالی که با دفتر موسیقی و برگزار کننده رویدادهای موسیقایی چون جشنواره ها، ارتباط نزدیکتری داشته، توانسته تلاش بیشتری هم برای بهتر شدن شرایط موسیقی ایران انجام دهد. این هنرمند تیرماه امسال به عنوان مدیرعامل انجمن موسیقی ایران انتخاب شد و در دوره سی و هشتم موسیقی فجر در تهران، ایران انتخاب شد و در دوره سی و هشتم موسیقی فجر در تهران، ایران انتخاب شد و در دوره سی و هشتم موسیقی فجر در تهران، ایران انتخاب شد.

نگاه جوانگرایی به جشنواره سی و هشتم

امیرعباس ستایشگر مدیرعامل انجمن موسیقی ایران در گفت و گو با «ایران» درباره انتخاب گروه ها و تغییراتی که در این دوره از جشنواره اعمال شده، اظهار کرد: «طبی روند هر سال، برگزاری جشنواره های معاونت هنری در دستور کار انجمن موسیقی قرار دارد، جشنواره هایی چون موسیقی نواحی ایران، جشنواره موسیقی فجر و جشنواره موسیقی جوان. امسال هم طبق روال، فراخوان ها آماده و منتشر شد و بخش های مختلفی که طی سال های گذشته در جدول جشنواره قرار داشتند در این دوره هم به قوت خود باقی هستند. علاوه بر آن با توجه به تصمیم و نظر آقایان بهزاد عبدی دبیر این دوره از جشنواره و همچنین شورای سیاستگذاری، چند بخش دیگر به جدول این جشنواره افزوده شد. بطورمثال برپایی «جشنواره جشنواره ها» که شامل نمایشگاهی از سی و هفت دوره از جشنواره موسیقی فجر است که در مجموعه کوشک هنر و موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برای مخاطبان به نمایش گذاشته شده است. علاوه بر آن در بخش رقابتی هم، شهرپورماه امسال، بخش کتاب و گروه نوازی در حوزه موسیقی ردیف دستگاهی و موسیقی کلاسیک به جایزه بارنده افزوده شدند. بخش جایزه کتاب شامل آثار است که طی ۱۰ سال گذشته در حوزه موسیقی منتشر شده و مانند بخش آلبوم های موسیقی آثار خود را به دبیرخانه جشنواره ارسال کردند و توسط هیأت انتخاب، داوری شد.

دبیر اجرایی سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر درباره حضور بهزاد عبدی به عنوان دبیر جوان این دوره از جشنواره گفت: «از نگاه من انتخاب آقای عبدی یکی از سرفصل های مهم جشنواره امسال است و با حضور ایشان از بخش موسیقی ردیف دستگاهی شاهد شرکت و اجرای چند خواننده جوان هستیم. همچنین در بخش گروه های موسیقی که از طریق فراخوان برگزیده شده اند، هیأت انتخاب بر این نظر بودند، گروه هایی که جوان تر هستند اما به صورت حرفه ای فعالیت دارند، حضورشان در جدول جشنواره در اولویت قرار بگیرد. بر این اساس درخصوص موضوع جوانگرایی باید بگوییم نگاه دبیر جشنواره و شورای سیاستگذاری بر این موضوع استوار بوده است.

تحصیل سلیقه به جشنواره ها آفت جشنواره است

او در پاسخ به این سؤال که آیا زمان آن رسیده است که ایده های تازه و نو به جشنواره ورود کنند، بیان داشت: «البته این دیدگاه می توانست زودتر از این هم رخ بدهد. از دیدگاه من مشکل بزرگ جشنواره موسیقی فجر این است که تا حدودی مکانیزم سلیقه ها بر مکانیزم مدیریت فرهنگی آن استوار است. البته با توجه به مسئولیتی که طی دو-سه سال قبل در جشنواره عهده دار بودم، تمامی حوزه های کاری و مسئولیت ها خط کشی شده و سعی مان این بود به حوزه و مسئولیت شخص دیگری ورود نکنیم. اما اینکه فردی بخواهد سلیقه ای بخش هایی از جشنواره را حذف و یا اضافه کند اتفاق خوبی نیست و آفت جشنواره و نشان از بی ثباتی آن است. در صورتی که جشنواره ها باید دارای ثبات و با یک سیستم فکری اصولی در حرکت باشند. البته دبیر یا شورای سیاستگذاری می تواند نگاه موضوعی یا زمینه ای خود را تقویت کنند.

ما باید نگاه کلان به جشنواره موسیقی فجر داشته باشیم و پیشنهاد من ایجاد یک سازمان یا ساختار مجزا است منتهی، موضوعی که مانع از این اهداف بوده کمبود بودجه است. ما باید به جایزه بارید بها و انگیزه بدهیم تا این جایزه قوام پیدا کند و تبدیل به یک برند شود که یک بخش مهم این اتفاق، همدلی و حمایت هنرمندان است.

دستمان خالی است

دبیر اجرایی سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر در پاسخ به این سؤال که به عنوان یک موزیسین چه تغییراتی موجب بهتر شدن و بهتر دیده شدن جشنواره خواهد بود، اظهار کرد: «به عقیده من رسیدن به ایده آل ها و بهتر بودن، نیازمند بکارگیری سه موضوع مهم است؛ نخست ثبات دیدگاه. یعنی فردی که به عنوان دبیر انتخاب می شود بر یک دیدگاه که مسیر کلی جشنواره است، نظرات و پیشنهادات هنری خود را بگذراند نه آنکه معادلات کلی جشنواره را برهم زند و هر آنچه را که از ابتدا بوده، تغییر دهد. بنابراین جشنواره موسیقی فجر باید دارای چهارچوب اهداف مشخصی باشد تا هر دبیر یا شورایی که به عنوان سیاستگذار یا داور انتخاب می شوند این اهداف را در چهارچوب ذهن و ایده های خود دنبال و پیگیری کنند. نکته دوم بودجه جشنواره است. بودجه ای که برای جشنواره فیلم برآورد می شود با میزان بودجه ای که برای موسیقی فجر در نظر گرفته شده، بسیار متفاوت است و به همین میزان هم می تواند اثرگذار باشد. بنابراین وقتی جشنواره موسیقی فجر بودجه قابل ملاحظه ای نداشته باشد دستمان خالی است.»

عکس: نعیم احمدی

همایون رحیمیان رهبر ارکستر ملی ایران در گفت و گو با «ایران» از اجرای این ارکستر در فستیوال سی و هشتم فجر گفت

موسیقی باید مانند زندگی در جریان باشد

از شبی که به یاد درگذشت استاد حسن ناهید برگزار شد تا ادای احترام ارکستر ملی به مردم زلزله زده خوی و کشورهای همسایه

حسن ختام اجرای ارکستر ملی ایران تصنیف ماندگار «ای ایران» یکی از مشهورترین و محبوبترین سرودهای ملی میهنی بود که از ساخته های زنده یار روح الله خالقی است که با صدای این دو خواننده و همراهی مردم به اجرا درآمد. **همایون رحیمیان** از آهنگسازان نام آشنای موسیقی ایران است؛ در حالی که اغلب فعالیتش رهبری ارکسترهای صداوسیمیا، سمفونیک و ارکستر مجلسی بوده و این بار تجربه دیگری را در همراهی با ارکستر ملی ایران داشته است. او در گفت و گو با «ایران» درباره این اجرای ماندگار: «سال ها مایستر ارکستر ملی بودم؛ دورانی که استاد فرهاد فخرالدینی رهبری ارکستر ملی ایران را بر عهده داشتند و من به عنوان نوازنده اول ویولون در کنار ایشان بودم و پس از کناره گیری آقای فخرالدینی از ارکستر ملی ایران، به احترام ایشان این همکاری را ادامه ندادم. البته سال ها در ارکستر سمفونیک صداوسیمیا فعالیت داشتم و بعد از بازنشستگی از سازمان، اغلب فعالیتیم با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد رودکی است.»

اوین همکاری همایون رحیمیان با ارکستر ملی به ۱۳ آذر امسال برمی گردد که در آستانه روز جهانی داوطلبان در تالار وحدت برگزار شد. رحیمیان عضو شورای هنری ارکستر ملی است و در گفت و گو با «ایران» اظهار کرد: «جشنواره موسیقی فجر فعالیت در مدت زمان تعطیلی برنامه های موسیقی، کمپبیش فعالیت و تمرینات خود را داشتند اما اجرایی برگزار نمی شد و با وجود این مسائل از اجرای نوازندگان ارکستر بسیار رضایت دارم. اغلب نوازنده های ارکستر از جوانان هستند اما با تجربه و دارای کم تجربه ای است بیش از پیش حمایت شوند.»

او گفت: «نوازندگان ارکستر درآمد چندانی ندارند اما با عشق و علاقه فعالیت می کنند و حرفه شان را دوست دارند. اغلب نوازندگان ارکستر با سازهای خودشان اجرا دارند و ممکن است در طول زمان و استفاده های طولانی مدت، دچار صدمه و آسیب و هزینه های بسیاری متحمل شوند که وظیفه خود دانستم به بنیاد رودکی پیشنهاد کنم حداقل سالی یکبار به لحاظ مالی یا خرید وسایل جانبی ساز، این گونه از نوازندگان حمایت کنند.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا زمان آن فرا رسیده است که مسئولان بنیاد رودکی و برگزارکنندگان جشنواره ها، از حضور خواننده های جوان و آهنگسازان جوان در ارکستر ملی استفاده کنند، گفت: «این موضوع باید اتفاق بیفتد و قطعاً خیر برکتی هم برای همه خواهد داشت. ارکستر ملی ایران، ملک کسی نیست و برای این کشور است و برای جوانانی که در زمینه آموختن موسیقی تلاش و تحصیل می کنند تا کارهای خود را به همراهی این ارکستر بزرگ به مردم ارائه دهند. باید طیف های مختلف جوانان که از صداهای خوبی هم برخوردارند اجرا را از ارکستر ملی را تجربه کنند و از این بستر بهره ببرند.»

ارکستر ملی در پارت دوم، آهنگ «سپهرین بری» از ساخته های علی رحیمیان را اجرا کرد و شور و حال خاصی در فضای سالن ایجاد شد و در آخر هم قطعه «خوش آمدی» از ساخته های علی اکبر قربانی، این خواننده پیش از اجرای این اثر روی صحنه اعلام کرد اجرای امشب ارکستر ملی به هموطنان عزیزمان در خوی و کشورهای همسایه سوریه و ترکیه تقدیم می شود.

درباره این اجرای ماندگار «ای ایران» رحیمیان گفت: «ما مایستر ارکستر ملی بودم؛ دورانی که استاد فرهاد فخرالدینی رهبری ارکستر ملی ایران را بر عهده داشتند و من به عنوان نوازنده اول ویولون در کنار ایشان بودم و پس از کناره گیری آقای فخرالدینی از ارکستر ملی ایران، به احترام ایشان این همکاری را ادامه ندادم. البته سال ها در ارکستر سمفونیک صداوسیمیا فعالیت داشتم و بعد از بازنشستگی از سازمان، اغلب فعالیتیم با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد رودکی است.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا زمان آن فرا رسیده است که مسئولان بنیاد رودکی و برگزارکنندگان جشنواره ها، از حضور خواننده های جوان و آهنگسازان جوان در ارکستر ملی استفاده کنند، گفت: «این موضوع باید اتفاق بیفتد و قطعاً خیر برکتی هم برای همه خواهد داشت. ارکستر ملی ایران، ملک کسی نیست و برای این کشور است و برای جوانانی که در زمینه آموختن موسیقی تلاش و تحصیل می کنند تا کارهای خود را به همراهی این ارکستر بزرگ به مردم ارائه دهند. باید طیف های مختلف جوانان که از صداهای خوبی هم برخوردارند اجرا را از ارکستر ملی را تجربه کنند و از این بستر بهره ببرند.»

گفت و گوها

نداسیجانی روزنامه نگار

ارکستر ملی ایران در نخستین شب سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر با رهبری همایون رحیمیان و خوانندگی امیرحسین سمیعی و علی چراغی در تالار وحدت روی صحنه رفت. این برنامه در دو پارت برگزار شد که بخش نخست آن به ترانه ها و تصنیف ملی-میهنی اختصاص داشت. قطعه آغازین پارت اول «بوی بهار» نام داشت، با خوانندگی امیرحسین سمیعی و همراهی گروه کر با مضمون «آب زینده راه را همین که نگر می رسد / مزده دهید باغ را بوی بهار می رسد...» این قطعه از ساخته های استاد حسن ریاحی است که به سفارش صداوسیمیا ساخته شده بود و با صدای مرحوم محمود علیقلی به گوش رسید. از دیگر قطعاتی که امیرحسین سمیعی اجرای خوانندگی آن را بر عهده داشت، تصنیف میهنی «ای وطن» بود از ساخته های استاد علیقلی وزیری با این مضمون: «کشور ما کشور ایران بود / مسکن شیران و دلبران بود / رستم دستان جهان پهلوان / مظهر عشق و آزادی در جهان...» همچنین

ارکستر ملی ایران، ملک کسی نیست

امیرحسین سمیعی، آهنگساز موسیقی فیلم و خواننده موسیقی ایرانی که برای دومین بار حضور در جشنواره موسیقی فجر تجربه می کند. در گفت و گو با «ایران» درباره این اجرا بیان داشت: «سال گذشته با ارکستر سمفونیک صدا و سیمیا و در افتتاحیه جشنواره سی و هشتم، به عنوان خواننده این ارکستر شرکت و اجرا داشتم.»

معاون هنری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در ادامه درخصوص بهتر دیده شدن جشنواره موسیقی فجر که حالا به دور سی و هشتم خود رسیده است، اظهار کرد: «من بر این باورم زیرساخت های موسیقی ایرانی، این قابلیت را دارند که در سطح بین المللی دیده شوند، چرا که موسیقی ایرانی بسیار غنی و پربار است. نکته دیگر اینکه از نگاه من جشنواره دوره سی و هشتم، بسیار ویژه است و با توجه به جدول جشنواره شاهد این پویایی با حضور گروه های مختلف موسیقی خواهید بود، بویژه آنکه در جدول جشنواره نگاه ویژه به جوانان مشهود است و امیدوارم حضور جوانان در بزرگترین فستیوال موسیقی ایران، چراغ راه نسل آینده ما باشند.»

او درباره اجرای قطعه نخست ارکستر

رحیمیان کناره گیری اش از ارکستر ملی ایران طی این سال ها را عدم دعوت از او عنوان کرد و در ادامه افزود: «ارکستر صداوسیمیا بارها از من دعوت به همکاری کرد و سال ها در این ارکستر فعالیت داشتم اما به دلایل سلیاق متفاوت مدیریتی که متأسفانه تخصصی در این زمینه نداشتند، کناره گیری کردم.»

او درباره اجرای قطعاتش با ارکستر گفت: «سال ها قبل آثاری بسیاری با همکاری آقای حسام الدین سراج منتشر کردم مانند مجموعه «نگاه آسمانی» که البته به لحاظ طولانی بودن این قطعات این آثار کمتر از رسانه ملی پخش شد. البته نکته نماند گرایش صداوسیمیا به موسیقی پاپ است و آنقدر به این موسیقی اهمیت می دهند و بخش می کنند که موسیقی سنتی به فراموشی سپرده شده، البته ممکن است جوانان به موسیقی ردیف دستگاهی و آواز علاقه چندانی نداشته باشند، اما در این بین آثار فاخر و ارکسترال و سمفونی هم ساخته شده است و متأسفانه پخش نمی شود و این نشان از تغییر سلیاق تهیه کننده ها دارد.»

رحیمیان طی سال ها فعالیتش در عرصه موسیقی کارهای بسیاری در ژانر موسیقی های نظامی و ملی-میهنی ساخته اما هیچ یک از این آثار را با ارکستر ملی اجرا نکرده و بر این نظرات آهنگسازانی که آثارشان را به سفارش بنیاد رودکی می سازند، دیگر متعلق به این بنیاد است و نمی توانند ادعایی داشته باشند.»

رحیمیان ارکسترال، بیان پارت اول ارکستر که به موسیقی های ملی-میهنی اختصاص داشت و ویژگی اجرای کارهای این چنینی به صورت ارکسترال، بیان کرد: «کارهای ملی-میهنی می تواند با هر گروه یا ارکستر کوچک و بزرگی اجرا شوند. مانند آثار ماندگاری که مرحوم لطفی در گروه جاش تولید اجرا کردند، اما ارکسترهای بزرگ کشورمان می توانند مانند دیگر کشورها آثار فاخر و ماندگاری را به اجرا درآورند و بسیار هم جذاب خواهد بود. البته در حال حاضر آهنگسازان در این زمینه کم هستند و جوانانی هم که فعالیت می کنند، اغلب گرایش شان به موسیقی پاپ است. من کارهای بسیاری برای دوران جنگ ساختم اما سلیاق امروز جامعه تغییر کرده است. این نگاه در موسیقی فیلم هم وجود دارد و مسلط کیفی کارها کمتر شده است.»

یکی از قطعات زیبای که با ارکستر ملی ایران در پاسخ به این سؤال که حضور شما در شورای هنری ارکستر چه میزبان می تواند باشد، اظهار کرد: «من خود جزئی از همین هنرمندان هستم و هدف ما بی تردید حمایت از جوانان است بویژه هنرمندان جوان موسیقی که با عشق و علاقه در این مسیر قدم برداشته اند.

او در پاسخ به این سؤال که آیا زمان آن فرا رسیده است که مسئولان بنیاد رودکی و برگزارکنندگان جشنواره ها، از حضور خواننده های جوان و آهنگسازان جوان در ارکستر ملی استفاده کنند، گفت: «این موضوع باید اتفاق بیفتد و قطعاً خیر برکتی هم برای همه خواهد داشت. ارکستر ملی ایران، ملک کسی نیست و برای این کشور است و برای جوانانی که در زمینه آموختن موسیقی تلاش و تحصیل می کنند تا کارهای خود را به همراهی این ارکستر بزرگ به مردم ارائه دهند. باید طیف های مختلف جوانان که از صداهای خوبی هم برخوردارند اجرا را از ارکستر ملی را تجربه کنند و از این بستر بهره ببرند.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا زمان آن فرا رسیده است که مسئولان بنیاد رودکی و برگزارکنندگان جشنواره ها، از حضور خواننده های جوان و آهنگسازان جوان در ارکستر ملی استفاده کنند، گفت: «این موضوع باید اتفاق بیفتد و قطعاً خیر برکتی هم برای همه خواهد داشت. ارکستر ملی ایران، ملک کسی نیست و برای این کشور است و برای جوانانی که در زمینه آموختن موسیقی تلاش و تحصیل می کنند تا کارهای خود را به همراهی این ارکستر بزرگ به مردم ارائه دهند. باید طیف های مختلف جوانان که از صداهای خوبی هم برخوردارند اجرا را از ارکستر ملی را تجربه کنند و از این بستر بهره ببرند.»

اجرای شب موسیقی قشم در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای آرون افشار در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای هنرمندان موسیقی پسران در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره